

Nastavni program za predmet:	POSLOVNA EKONOMIKA
Odsek – smer:	Svi odseci
Ciljevi predmeta:	<i>Upoznavanje sa ekonomskim zakonitostima koji utiču na efikasnost poslovanja preduzeća. Sticanje potrebnih znanja za: upravljanje ulaganjima u preduzeće, troškovima, poslovnim rezultatima, podizanje i merenje efikasnosti poslovanja preduzeća i usmeravanje rasta i razvoja preduzeća.</i>
Programski sadržaj:	<p>UPRAVLJANJE ULAGANJIMA: Uvod u poslovnu ekonomiku: Poslovna ekonomika kao naučna disciplina. Cilj izučavanja. Predmet izučavanja. Metode izučavanja. Povezanost sa drugim naukama. Preduzeće kao subjekt tržišnog privređivanja: Ciljevi i elementi preduzeća. Funkcije preduzeća. Karakteristike preduzeća kao sistema. Vrste preduzeća. Upravljanje ulaganjima: Angažovanje sredstava u reprodukciji. Trošenje sredstava u reprodukciji — odnos angažovanja i trošenja sredstava. Povezanost angažovanja, trošenja i reprodukcije sredstava. Sredstva preduzeća – pojavi oblici angažovanja: klasifikacija sredstava preduzeća; osnovna ili stalna sredstva (klasifikacija osnovnih ili stalnih sredstava, tehnička struktura osnovnih sredstava materijalnog oblika, vrednost osnovnih sredstava, revalorizacija stalnih ili osnovnih sredstava, amortizacija osnovnih sredstava, kapacitet osnovnih sredstava, poslovne informacije koje se odnose na osnovna sredstva); obrtna sredstva; klasifikacija obrtnih sredstava (obrtanje obrtnih sredstava u reprodukciji, veličina i struktura obrtnih sredstava, metode optimalizacije obrtnih sredstava, uticaj funkcionisanja obrtnih sredstava na efikasnost poslovanja preduzeća, poslovne informacije koje se odnose na obrtna sredstva); sredstva posebnih namena - vanposlovna sredstva; izvori sredstava preduzeća (vrste izvora sredstava preduzeća, sopstveni i tuđi izvori sredstava, trajni i povremeni izvori sredstava).</p> <p>UPRAVLJANJE TROŠKOVIMA: Pojam troškova. Faktori koji utiču na visinu troškova. Značaj praćenja i izučavanja troškova. Vrste troškova. Prirodni troškovi. Troškovi i stepen korišćenja kapaciteta: fiksni troškovi (apsolutno fiksni troškovi, relativno fiksni troškovi); varijabilni troškovi (proporcionalni varijabilni troškovi, progresivni varijabilni troškovi, degresivni varijabilni troškovi, ukupni varijabilni troškovi. Ukupni troškovi: zone dinamike troškova; izračunavanje prosečnog troška na različitim stepenima zaposlenosti; remanentnost troškova. Granični troškovi. Troškovi i prihodi (utvrđivanje mrtve tačke rentabilnosti; Korišćenje kapaciteta i poslovni rezultati). Stvarni, planski i standardni troškovi. Troškovi prema načinu ukalkulisanja u cenu koštanja: direktni i indirektni troškovi; mesta troškova. Kalkulacija cene koštanja: pojam i svrha kalkulacije; principi izrade kalkulacije; vrste kalkulacije; metode kalkulacije (Divizionna kalkulacija; Dodatna kalkulacija; Metod »Direct-Costing«).</p> <p>UTVRĐIVANJE REZULTATA I MERENJE EFIKASNOSTI POSLOVANJA PREDUZEĆA: Upravljanje rezultatima poslovanja i raspodelom u preduzeću: Pojavni oblici rezultata preduzeća: fizički obim proizvodnje i usluga kao rezultat poslovanja; ukupan prihod kao rezultat poslovanja; dobit preduzeća kao rezultat poslovanja (nivoi poslovnog rezultata); praćenje i upoređivanje ostvarenih rezultata. Raspodela rezultata: raspodela dobiti preduzeća; raspodela neto dobiti preduzeća. Efikasnost poslovanja preduzeća: Dimenzije efikasnosti poslovanja: produktivnost; ekonomičnost; rentabilnost. Finansijski pokazatelji efikasnosti poslovanja (osnovi): utvrđivanje neto obrtnog fonda; projektovanje cash flow; ratio analiza (ratio likvidnosti, ratio strukture, ratio aktivnosti, ratio upravljanja (rentabilnosti). Rast i razvoj preduzeća: definisanje rasta i razvoja preduzeća. Faze rasta i razvoja preduzeća. faktori rasta i razvoja preduzeća. Ciljevi rasta preduzeća. Razvojna politika. Strategija razvoja preduzeća. Investicije: pojam investicija; vrste investicija; kriterijumi i metodi donošenja investicionih odluka.</p>
Oblici nastave:	<i>predavanja, vežbe, konsultacije i seminarski radovi</i>
Obaveze studenata:	<i>zadaci na vežbama i kolokvijumi</i>
Način provere znanja:	<i>usmeni ispit, uspeh na vežbama i kolokvijumima</i>
Literatura:	<ol style="list-style-type: none"> <i>Mr S.Kisić, dr M.Perović-Jovanović: „Ekonomika preduzeća“, 2000. godine</i> <i>Dr R.Andžić i dr B.Sekulović: „Ekonomika preduzeća“, Viša poslovna škola, Beograd, 2000. godine</i>